

Trafikverket
emelie.falk@trafikverket.se

Beslut om projektet Flygplatsmotet Landvetter kan antas medföra en betydande miljöpåverkan i Härryda kommun, Västra Götalands län

Trafikverkets ärendenummer: TRV 2024/23146

Beslut

Länsstyrelsen beslutar att åtgärder enligt rubricerat förslag till vägplan inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Beslutet är fattat med stöd av 15 § väglagen (1971:948) (VägL).

Beskrivning av ärendet

Trafikverket har efter inledande samråd med Länsstyrelsen tagit fram ett samrådsunderlag för vägplan enligt VägL daterat 2024-09-26.

Ändamålet med vägplanen är att bygga om trafikplats Flygplatsmotet (nr 77 på riksväg 40) för att hantera ökad trafik, säkerställa framkomlighet och höja trafiksäkerheten. Vägplanens utredningsområde sträcker sig från trafikplatsens cirkulationsplats längs med väg 546 mot Härryda, samt på- och avfartsramper som kopplar ihop väg 546 med riksväg (RV) 40.

Enskilda har beretts tillfälle att yttra sig i enlighet med 14 c § andra stycket § VägL.

Trafikverket begär nu Länsstyrelsens beslut om projektet kan antas medföra betydande miljöpåverkan eller inte.

Motivering till beslutet

Av 3 kap. 8 a § vägförordningen (2012:707) följer att samrådsunderlaget ska uppfylla kraven i 8 § och 9 § 1 miljöbedömningsförordningen (2017:966) (MBF).

Länsstyrelsen kan konstatera att föreslagna åtgärder inte omfattas av 6 § MBF.

Länsstyrelsen ska bedöma om rubricerad åtgärd, med stöd av 10-13 §§ MBF, kan antas medföra en betydande miljöpåverkan eller ej. Länsstyrelsens beslut ska redovisa de omständigheter som talar för eller emot att projektet kan antas medföra en betydande miljöpåverkan, vilka följer nedan.

Verksamhetens eller åtgärdens utmärkande egenskaper (11 § MBF)

Utformningsförslagen delas upp i två områden, norr och söder om RV40.

Området norr om RV 40

Den föreslagna lösningen i området norr om RV40 innebär att en ny cirkulationsplats ersätter befintlig trevägskorsning på väg 546 samt en ny anslutning till ett nytt logistikområde. Avfarten från Borås breddas med ytterligare ett körfält fram till cirkulationsplatsen.

En fri vänstersvängsförbindelse med refug skapas i cirkulationsplatsen för trafiken på avfarten från väg 546.

Befintlig fri högersväng till RV40:s påfart mot Göteborg förbättras genom att lägga till extra körfält längs väg 546 för att öka trafikkapaciteten inför framtiden.

Två busshållplatser planeras längs väg 546 vid anslutning till logistikområde.

Området söder om RV 40

I södra området förskjuts den befintliga cirkulationsplatsen mot norr och byggs om för att skapa en bra förbindelse och minska markingreppen på exploateringsområdet i sydvästra delen. Väg 546 breddas med ytterligare ett körfält.

Verksamhetens eller åtgärdens lokalisering (12 § MBF)

Trafikplatsens läge kommer ligga kvar i befintligt läge. Ombyggnaden syftar i stället till att optimera och framtidssäkra trafikplatsen med hänsyn till trafikflöden och säkerhet för alla trafikanter

De möjliga miljöeffekternas typ och utmärkande egenskaper (13 § MBF)

Inom utredningsområdet finns flera naturvärdesobjekt. Exploatering kommer inte att ske inom naturvärdesobjekt med påtagligt naturvärde. Det har noterats vissa förekomster med fridlysta arter (revlumner, huggorm) i samband med genomförd naturvärdesinventering. Några ingrepp/påverkan på dessa platser kommer inte att ske.

Trafikplatsen kommer medföra påverkan och ingrepp i vattenområde och utgör således vattenverksamhet.

Lokalt för trafikplatsen innebär den ökade andelen hårdgjord yta en ökad ytavrinning, men detta bedöms kunna hanteras genom sedimentation och infiltration i grönytor inom trafikplatsen. Någon påverkan på vattenskyddsområdet bedöms i samrådsunderlaget därmed inte uppkomma.

Eftersom inga djupa schakter kommer utföras bedöms grundvattnet inte påverkas.

Sammanfattande slutsats

Länsstyrelsen bedömer att projektets miljöpåverkan inte kan antas vara betydande. Åtgärden genomförs i direkt anslutning till befintlig väg och trafikplatsanläggning och innebär endast begränsande intrång i områden med naturvärden. Åtgärden sker inte heller i direkt anslutning till någon vattenförekomst. Flygplatsmotet ligger inom vattenskyddsområde för Rådasjön och Norra Långevattnet men inom den yttersta tertiära zonen. Förutsatt att projektet följer eventuella skyddsföreskrifter så bör det kunna genomföras.

Synpunkter inför fortsatt arbete

Skyfall och översvämning

Trafikverket behöver beskriva hur motet kommer utformas avseende risker kopplade till översvämning vid skyfall och eventuell översvämning av det vattendrag som rinner genom området. För anläggningar/infrastruktur som bedöms vara samhällsviktiga bör en högre skyddsnivå eftersträvas än vid planläggning av icke samhällsviktiga funktioner. Det kan exempelvis vara lämpligt att studera ett skyfall med längre återkomsttid (minst ett 200-årsregn)

eller att vägbanan anläggs med en högre säkerhetsmarginal till beräknade vattennivåer vid skyfall.

Farligt gods

Genom motet sker transporter med farligt gods. Trafikverket behöver beskriva om ombyggnationen ändrar förutsättningarna för någon bebyggelse i motets närområde med avseende på olycksrisker med farligt gods. Om ombyggnationen exempelvis innebär ett kortare avstånd mellan transportled för farligt gods och bebyggelse/verksamhet kan det påverka risken.

Artskydd

Av underlaget framgår att arter som omfattas av nationella fridlysningsbestämmelserna har påträffats på platsen. Av plan- och miljöbeskrivning behöver det framgå i vilken utsträckning skyddade arter förekommer inom områden som omfattas av planerade åtgärder och om det finns en risk för att deras bevarandestatus i området påverkas.

Vatten

I underlaget ska det framgå vilka de närmsta vattenförekomsterna är och deras status. Detta gäller både ytvattenförekomster och grundvattenförekomster, tillsammans med en bedömning av projektets eventuella påverkan på dem. Det ska av underlaget framgå hur vägdagvatten kommer hanteras under driftskede, både vad gäller fördröjning och rening.

I det fall det finns markföroreningar i området ska det redovisas hur det säkerställs att ingen spridning sker till närliggande vattenområden. Då åtgärden sker inom vattenskyddsområde för Rådasjön och Norra Långevattnet ska det framgå om det finns skyddsföreskrifter som behöver följas, samt en bedömning av eventuell påverkan på vattenskyddsområdet. Eventuella fiskvärden som ska skyddas ska beskrivas. Det ska även framgå vilka skyddsåtgärder som krävs för att det inte ska uppstå skada på dem. Detta kan också innebära nedströms liggande värden.

Vattenverksamhet

Vidare ska framgå hur lång sträcka som ska kulverteras samt hur vattendraget påverkast. Det ska också framgå hur tillstånd för vattenverksamheten har hanterats.

Markavvattning

I handlingarna ska det bedömas om ingrepp i närheten av vattenområden kan innebära markavvattning. Det här syftar främst till information i underlaget om områden med stående vatten i/ i närheten av arbetsområdet. Åtgärder som utförs för att skydda mot vatten med avsikt att varaktigt öka en fastighets lämplighet för till exempel bebyggelse kan innebära markavvattning enligt 11 kap. miljöbalken.

Att anlägga en vall eller annan anläggning i eller vid vattenområde som skydd mot vatten kan därför innebära markavvattning.

I det fortsatta planarbetet behöver det utredas och beskrivas i planhandlingarna om förslaget innebär markavvattning och vilka fastigheter som i sådana fall kan bli berörda. I Västra Götalands län är markavvattning förbjuden och om så avses utföras krävs dispens och tillstånd från Länsstyrelsen eller mark- och miljödomstolen.

Brunnar

Det finns enskilda brunnar i närheten av arbetsområdet och det behöver säkerställas att de inte påverkas varken vad gäller kvantitet eller kvalitet.

Beslutet kan inte överklagas

Detta beslut kan inte överklagas, vilket följer av 74 § andra stycket VägL.

Beslutande

Företrädare för samhälls-, vatten- och naturavdelningen bidragit till beredningen av detta yttrande. I detta beslut har planarkitekt Zilka Cosic varit föredragande och planhandläggare Ann-Louise Hulter beslutande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia till:

Länsstyrelsen/
Samhällsavdelningen – Dea Ternström
Vattenavdelningen – Josefin Dannerstedt
Naturavdelningen – Sven Arvidsson
Funktionschef Plan och bygg – Nina Kiani Janson